

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok-, tanítók-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 6 K. A tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □em-ként 6 fillér-többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.

Balog István emlékének.

Homoród-Karácsonfalva, április 8.

Az hát mégis a vég, hogy az életet elnyelje a koporsó és a kebelnek annyi felszárnyaló vágya, a szívnek annyi édes reménye elmerüljön a sir éjszakájában; miként a kihalt gyertyafény a sötétségben. Hadd zárja koporsó, hadd tartsa fogva a sir nedves öle és nyelje el azt az életet, mely csupán t e n y é s z e t, mert abból sem erkölcsi, sem anyagi haszon az élők megmérhetetlen világára. Ugyan ki sajnálja a terméketlen fát, ha magával sodorja a hegyről lefutó áradat; ugyan ki bánja, hogy a virágot, mely szín és illat nélkül való és semmi hasznot nem hajtó, ha a haragos szél karjára veszi és viszi, viszi, örökre elviszi is? Amde a hasznos fát, ha ágait lehasogatja hitvány kéz, vagy tövéből kivágja a bosszu fejszéje, amde ha az illat- és szinompájával gyönyörködtető virágot kitépdesik kezünkől, az emberi kebel aragra lobban és a szívet fájdalom tölti el, önkénytelenül igazságszolgáltatásra gondol az ész.

Kihez apelláljunk, egy oly vágyak és nemes ambíciókból alkotott életnek elnyeletése, sirba dőlése miatt, a minő a Balog Istváné volt? Hol keressünk igazságot, mely megnyugtasson, mely megvigasztaljon a nehéz perczen akkor, midőn a közügyeknek évről-évre mind több gyümölcsöt érő nemes fa hirtelen kivágatik, megsemmisítetik? Hiszen ez a fa még csak ezután akarta bebizonyítani magáról: hogy mit és mennyit hozhat; mert eddigi élete szüntelenül az alkalmas talajért, a neki való levegőért való küzdelem volt; mert eddig

egész folytonosan csak azért élt, hogy ezután megmutathassa: miben áll az élet feladatának hivséges betöltése?!

A Balog István élete a küzdesnek, a fölleletörésnek szakadatlan láncolata vala.

Bölcsője ott ringott, hol az érzettermő Királyhágó bele olvad a nagy magyar Alföld kalászos mezőibe, nem messzi a magyar szabadságharc drámájának s illetve utolsó felvonásának gyászos színtereitől. Ott nyerte ifju lelke az ihletet, mely annyi szép virágot termelt az újabb magyar irodalom részére. Iskoláit Békésen és Debreczenben végezve, katonának vitetett. Majd nevelősködött, hogy lelkének tudását, szívének nemes érzését a gondjára bizottak keblébe csepegtesse, közben nehéz betegség kötözte ágyához. De mikor aztán legyőzte a korán leselkedő halált, újra a kenyérkeresés gondja gyötri, de nem csügged, mert hittel vallja a prófétával: „Véres verejtékkel egyed a te kenyeredet!” S miután Pesten, B.-Csabán, Győrben különféle téren munkálkodik nem csüggedő erővel, Sopronban a népnevelés szolgálatában áll, ez év elejével jutott élethivatása kedvelt mezejére, hogy itt e nemes vármegye népoktatás ügyének legyen lángoló lelkü apostola. Hivatali beköszöntője mindenkit arról győzött meg, hogy valóban az lett volna.

Hány szem fordult feléje, hány szív óhajtott az ő izzó hazafias és igazi vallásos alapokra fektetett kulturális tevékenységének tanuja lenni; hányan vártuk, reméltük tőle nevelésügyünknek magasabbról-magasabbra emelését? És a mikor hírt vettük, hogy közénk jön, meglátni állapotain-

kat, meggyőződni helyzetünkről, örvendeztünk örömeinkben. De siralomra fordult nagyhamar örömeink, mert ő elesett hirtelen. Jött és eltűnt. Csak olyan vala megjelenése, mint a mosolygó szemű, biztató szép szívárványé, mely alig láttatta magát s már sötét felhőbe takarózott . . . !

Oh bizony végére mehetlenek az Ur utai
Oh bizony kibeszélhetetlenek az Ő cselekedetei.

Napnyugatról élni, hivatást batólni jó ide keletre; Árpád szép országának tulsó részéből az innessőbe. Itt akart élni, munkálkodik . . . s itt domborodik a sir felette, napja örökre lenyugodván.

Még jóformán megsem melegedett a kis fészek, már a fészketrakó dalos madár elszállt arról oda, hol „szebb a rózsza, tisztább a patak, zengőbbek a dalok“, egyedül magára hagyva az özvegyet.

. . . Hová appelláljunk, kinél keressünk igazságot, hogy a munkás élet napja oly korán leáldozott, hogy az élet delén levő termő fa oly hirtelen kivágatott, hogy a dalos madár oly komor, néma lett? A h i t h e z menekülünk, mely az ő szívet is egészen betöltötte, melyről a költővel ő is így szólott: „tűrni és remélni megtanít“.

Igen ebben megnyugszunk mi. Régi ismerős barátainak Sopronba, Győrbe (hol először találkoztam vele én is) pedig megízenjük, hogy többé ne várják, mert saját szavaival szólva:

„Szebb hazába szállt a csevegő madárka“,

S utána halt a lomb, a szegény, az árva.“

Siró szellőtől üzenet megy a Becsali csárdába is, mely hangozó volt egykor, legyen ezután néma, hiszen a ki remek népdalában országszerte híressé

„SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGYAJA.

Drága masina.

— Irta: H. E. —

(1. Folyt.)

Eközben újra eljött az aradi vásár.

Személyes hitelre még egy összeget vett fel a marhakereskedő s úgy indult el oda, hogy a nagy veszteséget valamivel helyrehozza. Azonkívül Milána kocsit és lovakat kívánt. Ezeket meg kell vennie, különben azzal fenyegetőzött, hogy ő maga kér kölcsön pénzt az urának egyik uri barátjától s mégis lesznek lovai, kocsija.

Ezt a szégyent nem akarja megérni, mert Milána a milyen akaratos, megteszi. Aztán meg nem is ingerelheti ebben az állapotban.

Azonban Milána hiába várta a kocsit és lovakat. Nem kapta meg.

Nem pedig azért, mert utközben kirabolták az urát. Az haza sem mert jönni. Ott lőtte meg magát egy aradi korcsmában, ahol a pénze elveszett.

Milána majdnem kétségbeesett fájdalomában.

— Ki fogja őt ezentul eltartani, ki veszi majd a szép ruhákat, ki veszi meg a kocsit és

lovakat? Csak legalább ne vitte volna el a pénzt magával! Halt volna úgy meg, hogy a pénz megmaradjon . . . zokogott.

Három hónap alatt elfogyot a készlet, ami volt a háznál. A bank pedig lefoglaltatta az összes butorokat s a még meglevő disznókat s Milánának tudtára adta, hogyha a házban akar maradni, hát fizesse meg az adósságot.

Ezen értesítés után Milána azt hitte, minden szem rajta van, nem a szépsége, hanem a szegénysége miatt.

S ez csakugyan úgy volt.

Ha végig ment az utcán, egész hangos megjegyzéseket hallott magáról:

— Itt jön a marhakereskedő drága masinája.

— Vajjon ki veszi meg ezután?

— Ki venné meg? Senki! Királynak való a drága masina, nem közönséges embernek.

És az elnevezés, amit még az ura életében adtak neki, amiért Drága Masint utánozta, gyakorivá, megszokottá lett. Csakis ezen a néven nevezték.

Milána akkor büszke volt reá, de most bántotta őt. A megjegyzésekből észrevette, hogy neki tudják be az ura tönkremenését s ez tette általánossá a drága masina elnevezést.

Nagy háztartásáról, szép ruháiról lemondta megsem tud. Hogy pedig munkával törje fel a bársonytenyerét, ehez sincs kedve. A segítségre pedig szüksége van, ha csak éhezni, nyomorogni nem akar.

Ekkor jutott eszébe, mit mondott az az ur neki, aki az ura halálhírért meghozta Aradról:

— Szép asszony, ne busuljon! Nem érdemli az olyan férfi, hogy veresre sirja a szép szeméit érette, aki a helyett, hogy ilyen szép asszonyért ujult erővel munkához fogott volna: inkább a halálba ment s ezáltal gyávan nyomorba hagyta a világ legszebb asszonyát.

— Mondom, ne busuljon! És ha szükségbe kerül, forduljon hozzám, én életemet és vagyonomat a lábai elé teszem.

Inkább ehez az urhoz segélyért, mint munkával törni fel a bársonypuha tenyerét.

Nem csalódott. Az ur marokszámra gyürte a bankókat a szép asszony erszényébe s azután minden harmadnap kirándult hozzá Aradról.

Hogy mit beszélnek az emberek, azzal nem törődött. Volt kocsija, lovai s amit szemé és szája kívánt.

A banknak bért fizetett s így bennmaradt a házba.

Most, hogy pénze bőven volt, ruháit egyenesen a Drága királyné szállítóajtó juttatolta.

tette — az már aluszik a székelyudvarhelyi temetőben.

E megemlékezéssel válunk meg tőle és csöndes nyugodalmat ohajtva búcsút mondunk neki, az ő önzetlen, jó lelkének jóslatával:

„Ah, hisz az életnek oly rövid a nyara,

S oly korán jön az ősz lombhullató dala!”

Jóslata önmagán teljesült be. Vajha ne teljesült volna! . . .

Demeter Dénes.

Elvi jelentőségű határozatok. — A m. kir. közig. bíróság általános közigazgatási osztályának VI. sz. döntvénye: »Ha az iránt, hogy a községekben — ide nem értve a rendezett tanácsú városokat — rendszeresített segéd- és kezelőszemélyzet alkalmazásánál kit illet meg a kijelölés és kit a választás joga, szabályrendelet nem intézkedik, a kijelölés jogát a képviselőtestület s a választás jogát a választó közönség gyakorolja. A körjegyzőségeknél rendszeresített segéd- és kezelőhivatali állásokra vonatkozólag a kijelölés jogát minden esetben a tisztújító szék elnöke, a választás jogát pedig a szövetségelt községek képviselőtestületeinek egyeteme gyakorolja.« — A m. kir. közigazgatási bíróság 22515/900. sz. határozata: »Részvény átirás után akkor is a forgalmi értéknek megfelelően fizetendő a II-ik fokozatos illeték, ha új részvény nem állittatik ki.« — A m. kir. közig. bíróság 22043/900. sz. határozata: »Az üzleti adó megállapításánál a kegydíj, a tisztviselőknak adott gyógyítási költség és az újévi ajándékok a nyers jövedelemből leütendők.«

Világnapló.

— Április 10-én

Az országgyűlés munkásságát e héten a kereskedelemügyi miniszteri költségvetés és a konverziós javaslat tárgyalása képezték. A kereskedelmi költségvetés hossza nyult tárgyalásán némi emociót Zichy Jenő grófnak Rosthorn báró kínai osztr.-magy. követségi titkárról tett leleplezése keltett. Rosthorn báró ugyanis a bécsi ipar-egyesületben tartott felolvasásában hangoztatta, hogy: »Mit akarunk mi Kinában? A mi Kinánk itthon van s ez Magyarország, Galiczia s az egész Balkán«. Ezen nyilatkozat hallatára a házom érthető nyugtalanság vett erőt. A konverziós javaslatot Rakovszky István támadta, ugy pénzügyi

Hadd lássák az emberek, hogy mégis versenyezni bír Draga Masinnal. Ha róla nevezik, ne nevezék hiába.

Ez így tartott egy félévig.

Ekkor szerencsétlenség érte a pártfogót. Egy lovaglás alkalmával lova elbukott s a pártfogó ur nyakát szegte.

S így Milána — a ki azt hitte, hogy ezután nem ér szükségét s ezért a kapott pénzt elfecsérelte — újra ott volt, ahol előbb.

Ebben az időben jött haza a katonaságtól Szremcsevics Sándor. Az apja azonnal átadta neki az üzletet. — Hadd dolgozzék a maga kezére a fiu, elég eszes hozzá! Maga pedig nyugalomba vonult.

Szremcsevics Sándornak pedig az volt az első nevezetes tette, hogy mihelyt meglátta, mindjárt beleszeretett a szép Milánába.

Vonzalmát ablakalatti sétákkal igyekezett tudtára adni. Amit Milána annál hamarabb vett észre, minél inkább üresedett az erszénye.

S így Szremcsevics Sándor csakhamar azt vélte észrevenni, hogy érzelme viszonztatik. Amit leginkább abból hitt észrevehetőnek, hogy elfogadta a küldött virágcsokrot s az ablakából mindig mosolyogva néz utána. Sőt még mintha mondana is ilyenkor valamit utána.

mint politikai okokból. — Hosszabb szünet után e hó 8-án a főrendiház is ülést tartott. Több kisebb javaslat mellett Batthyány Elemér gróf mentelmi ügyét tárgyalta s elhatározta, hogy a gróf mentelmi jogát nem függeszti fel. — Amerikában élő véreink azon vád ellen, hogy ők orosz befolyás alatt élnek, tiltakozó levelet küldöttek Apponyi Albert gróf képviselőházi elnöknek, melyben becsületszavukra kijelentik, hogy ők Oroszországtól soha és sehol, sem közvetlenül, sem közvetve pénzt nem kértek és nem is kaptak. — Parádi Kálmán nyugalmazott gimnáziumi professzor halt el Kolozsváron. Benne a tudós világ egy nevezetes tagját veszítette el. Jóság és szeretet jellemezte mint embert s alapos tudás és ritka szellemi mélység mint professzort. Tudós hírneve a külföldön s különösen Németországban jobban volt méltatva, mint idehaza. Parádi 1841-ben született Pesten. Kerdelben a piarista tanító-rendbe lépett, de 1871-ben a rendet otthagya Kolozsvárra jött és elfoglalta a református gimnázium természetrajzi tanszékét, hol nyugdíjaztatásáig működött.

*

Az albán forrongás véres nyomairól napról-napra szállonganak a hírek. Most is hirül jön, hogy a monten-grói határon Kolasin mellett véres összeütközés volt szerb és albán csapatok között. A hatalmasságok tanácsára Törökország csapatokat szállított a mozgalom nyomására Albániába. — Nem csak itthon, de Kinában se hagyja el a korcsmai virtus a katonát. Pekingben német és francia katonák összetűztek egy korcsmában az angol hadfiakkal, kik közül négyet veszedelmesen megsebesítettek. — Komolyan veszi Olaszország Tripoliszt anxiojával. Római hírek szerint a palermoi hadtest parancsot kapott, hogy a Tripoliszba való expedícióra készen tartsa magát. — Juniában lesznek az orosz flotta gyakorlatai a keleti tengeren. Sok fejedelmi vendége lesz Oroszországnak a gyakorlatok alkalmával. Ott lesz Edvard angol király, Vilmos német császár, az aosztai herceg és Ferencz Ferdinánd bolgár fejedelem. — Belgia anarkistái újabb életjelt adtak magukról, Brüsszelben felakarták robbantani a belga nemzeti bankot, hogy valószínűleg a keletkező zavarban pénzre tehessenek szert, de szándékuk nem sikerült, mert a bank vezetésénél elhelyezett pokolgép csak jelentéktelen rongálást idézett elő.

— Bizonyosan azt mondja: Szép fiu, ügyes fiu. Kár, hogy még nem látogatott meg! Gondolta Szremcsevics.

Milána mond is valamit mindig, mikor Szremcsevicset látja. Körülbelül ezeket:

— Ez a bántás borju újra itt jár. Ha nem volnék pénz dolgában úgy megszorulva, bizony Isten leönteném az ostoba majmot! Bizonyosan azt hiszi, szerelmes vagyok bele. Pfüj! Olyan szerelmes pillantásokat vet az ablakom felé, hogyha ezer görcs bántana, akkor is nevetnem kellene rajta. És mégis, mégis tünnöm kell, mert általa még kimenekülhetek a nyomoruságból, pedig még látni sem kívánom.

Egy napon aztán levelet kapott Milána Szremcsevicsétől, melyben ez tudtára adta, hogy elakarja venni. Neki adja a boltjának a felét azonnal, csak legyen a felesége.

Kedvező választ küldött Milána.

A kéréssel neki is kapóra jött Épen az adósságot kérni jött hozzá egy zsidó hitelezője, azzal fenyegette Milánát, hogyha nem fizet, még ruháit is elárvereztetí.

Milána megmutatta neki a Szremcsevics levelét.

A zsidó hajlongások között kért bocsánatot s minden kérés nélkül maga ajánlott fel Milánának ezer korona kölcsönt.

(Vége köv.)

Közmívelődés.

Az alsósímenfalvi olvasó- és önképző-egylet.

Az önmívelődés, önképzés nagy eszméje ma-már tért hódított a társadalom minden rétegében. Osztályok csoportosulnak, hogy hivatásuknak megfelelő irányban keressék a megélhetésnek eszközeit, melyek biztosítékai legyenek anyagi és erkölcsi existenciájuknak. Ámde a nép „az Isten adta nép“ kiáltja vészjóslóan: „Ments meg Uram, mert elveszünk!“ S e szózat eljutott a tanító egyszerű asztalától a miniszter bársony székéig! egyszerre sietnek a mentőmunkára. A tanító papjával fog kezét, szent elhatározással állván az ügy szolgálatára; a miniszter rendeletével ébreszti fel a közöny álmában szenderegőket: egymásra születnek meg az „egyletek“

És ez ujszülöttek között — nem lesz talán érdektelen, ha egy multjában agg, de jelenében ifju, erős egyszerű falusi „egyletet“ mutatok be a szives olvasónak most, az egyleti működések szezonjában. Teszem ezt részben azért, hogy megismertessem multját, részben azért, hogy lelkesedést merithessünk a jelenre; mert azt mondja egy író: »Minden társulat emelkedése — multjának ismeretétől és az abból merített lelkesedés mértékétől függ«.

Születésére vonatkozó pontos, hiteles adataink nincsenek, azonban annyit tudunk, hogy már 1837-ben létezett és tevékenységgel bírt, mit főképpen bizonyít azon körülmény, hogy az akkori kolozsvári unitárius „olvasó és irodalmi ifjusági körrel“ szerves összeköttetésben állott. És az akkori felfogás jellemzésére közlöm az ifjusághoz akkor küldött levélnek erre vonatkozó tartalmát:

„Falusi körünkben — haladni akarván mi is korunk szellemével — egyesületet alkotánk. Nagyra ugyan nem emelkedhetünk, mindazáltal célzataink teljesülte, megfelel várakozásunknak. Mi csak azokban kívánunk leginkább előhaladni, melyek egy falusi emberben, gazdában szükséges képpen megkívántatnak. A mi fő elveink ide mennek ki: mivel nekünk falusiaknak a számvetés tudomány, a szépírási előmenetel, hazánk törvényeinek némi-nemü ismerete, a gazdasági esinos, jó izlés multhatatlanul szükségesek — egyesületünk is ezen tárgyakról szóló és tanító könyvek megszerzésében foglalatostkodjék, a mit már egy néhányat szerzettünk is. Vannak hivatalosaink, kik minden fertály évben változnak szabad szavatozás útján; vannak rendszabályaink; vagyon gyűléseinkről szerkesztett jegyzőkönyvünk, melyek 53 egyes részvényeket egy célra törekvő erkölcsi testületté alkotnak; jelenleg gyengélkedő tehetségünk miatt több folyóiratot a „Vasárnapi Ujságnál“ nem járathatunk, de majd gyarapodván, többekről is fogunk gondoskodni. Célunk, hogy szövetséget kössünk közelebről a kolozsvári unitárius Collegiumban virágzó, nemes olvasó társasággal is és levelezéseink által egymást tudósítgassuk, ha nem fogja ajánlatunkat megvetni. Hogy ha nekünk akármely egyveleg tárgyakról közlekedéseit megküldi, mi is igérjük, hogy állunk hivségeesen a barátságban és székölhoni ujságokkal, regékkel, népdalokkal, eredeti széköl elmességekkel fogunk kedveskedni.

Melyre nézve egész bizalommal fölszólítjuk a nemes olvasó-társaságot; minket tudósítson, elfogadta-e önkéntes ajánlatunkat és fölveszen-e bennünket barátságába, a mit ha megnyerendünk, édes örömmel telve állunk fogadásunknak, és törekvünk, hogy a mely lánczszemet jelen viszonyaink egymás között alkotnak, soha meg ne szakadjon.

Szükséges-e ecsetelni székely népünk helyes észjárását, mivelődés hajlamát e levél tartalma mellett? . . .

A kolozsvári ifjuság természetesen „örömteljes meghatottsággal fogadta a fölszólítást és jegyzője által tudtul adatta, hogy az összeköttetést a legnagyobb örömmel fogadja“.

Hogy ezen összeköttetés mit eredményezett, konkrét tényeket nem hozhatunk fel, de nem tarthatott sokáig, mert Brassai Sámuel, a „Vasárnapi Ujság“ lapjában 1838-ban ismertette ez ifjusági kört, melyből a főkörmányszék tudomására jutván a körülményeknek, felterjesztést tett az udvarnak, honnan nyert utasítás szerint megtiltja a siménfalvi s ezzel kapcsolatosan a tordátfalvi, medeséri, etédi társaságoknak törvényeket hozni, jegyzőkönyvet vinni, testületi czímet venni fel, összeköttetésekbe lépni stb. Ezen intézkedés aztán elfojtja lett az ébredő szellemnek. A tűz, mely oly fényesen lángolt, kioltott, azonban a parázs — ha elfojtva is — megmaradt . . .

Sok, sok idő telt el azután! . . . Nemsokára hazánk egén tornyosulni kezdtek a vést jelző fellegek. A haza fiai ott hagyák otthonukat . . . az ifju kebelt más érzelmek készítették az első szent kötelességre! A vihar tombol . . . villámok cikáznak . . . ; átvonul a láthatárunkon a fergeteg s mikor ismét felsüt a nap: a siralom és jajszó örvényében hősök martyrkoszorujára hullott könnyecsekben verődik vissza a napsugár . . .

Vihar után ismét tiszta levegő. A szabadság tiszta levegőjétől új életet nyertek a szabadság élő hősei.

A szabadságharcz egyik hü bajnokának, Marosi Jánosnak vezetése alatt, az 1868—69-ik évben ismét lángra lobban az elhaltak hitt eszme. Elekes József és László Péter, mint hü társak, nem ismerve fáradságot, nem rettenve vissza az áldozattól, nem csak a saját pénzükön szerzett könyveiket tevék a közös oltárra, hanem más helységeket is felkutatóva, ők számra gyűjték össze a könyveket, hogy céljuk eléréséhez a nélkülözhetetlen könyvtárt megteremtsék. Különösen Székely-Udvarhelyről Szöcs Márton és Demeter Domokos urak közbenjárása folytán sok könyv gyűlt össze, melyek ma is könyvtárunk lényeges részét képezik.

Marosi János elnök, Kiss Zsigmond ellenőr László Péter könyvtárnok, Balázs Gergely jegyzőből álló tisztikar megteremti az egylet „Alapszabály“-ait, mely 1869. év június 2-án Zevk Károly államtitkár aláírásával jóvá is hagyatott. Később Elekes Sámuel elnöklete alatt magánházakban huzódnak meg, hogy olvasás és eszmecsere által kielégítsék szomjazó lelküket.

Majd 1878 évben Ürmösi Kálmán unitár. lelkész veszi át, az ifju lelkészedés tüzevel, az egylet vezetését. Itt megkezdődik egyesületünk fénykora . . . Rendes gyűlésezési és tanulási estélyeket szervez, hol irás, olvasás, számolás, irálygyakorlatok, szavalatok, éneklés a főtárgy. Jótékonyczélu dalestélyeket rendez, melyeknek jövedelméből értékes könyveket vásárolnak. Br. Orbán Balázs „Székelyföld leírása“ cz. nagyszerű művével, Kozma Ferencz pályanyertes művével gazdagítja könyvtárunkat.

A tagok gyűjtéséből magtárt és kamatozó tőkét teremtenek, szóval lázas munkát fejt ki az egylet.

A vezetést 1882-ben Németh István, majd Kovács Ödön lelkészek, 1891-ben Ürmösi János 1892-től e sorok írója kormányozta az egylet hajóját a jelen időkig, mikor Varga Dénes unitár. lelkész személyében buzgó vezetőtársat találván, minden év november havától márczius végeig állandó oktatásban részesítik az egylet tagjait.

Jelenleg a tanulás iránti hajlam nem csak az ifjakban, hanem a felnőttekben is megvan.

Isten segedelméből — remélhetőleg — egy év múlva a tagok és mások áldozatkészségéből egy impozáns, kényelmes épület fog felemelkedni, hol a korcsma erkölcsöt rontó, büzös levegője helyett, a kellemes és hasznos szórakozását fogja felcserélni községünk ifja és nagyja. Ugy legyen!!

Szász Ferencz.

Hitelügy.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapja mult heti számában „Hitelügy“ czímen Lex, a zálogházak botrányosan magas kamatlábáról beszél. Minthogy vármegyénkben csak intézetünk foglalkozik zálogüzlettel, reflexioi csak erre vonatkozhatnak.

Tárgyi felvilágosításul annyit, hogy a kamatlábat ékszerekre 12 százalékban, árukra 16 százalékban nem az intézet, de a közigazgatás állapítja meg és az tekintve, hogy minden elzálogosított tárgy után az államnak már 4 koronás tárgy után 5 kr illeték fizetendő — az intézet a két forintos kölcsön után kap pl. 8 krt, illetve ékszer után 6 krt, fizet az államnak 5 krt; egy negyedévi kamat fejében kap tehát 2 frt kölcsön után 1 krt, illetve arra a szerencsére, hogy valakinek 2 frtot kölcsönözhet, reáfizet 1 krt — magasnak éppen nem, de tul-alacsonynak mondható.

Az egész országban csak két intézet van, a mely ily alacsony kamatláb mellett kölcsönöz; a teljes illeték-, bélyeg- és adómentességet élvező Budapesti Állami Zálogház 12 százalék kamatlábal és a törvényhozásilag privilegizált „Országos Zálogkölcsön Intézet“ ugyancsak 12 százalék és 16 százalékkal, a többieké 24—30 százalék közt variál.

A mi a cikkben, a szegény iparos osztály „megnyuzásáról“, meg a suttymban való árverezésről szól, arra vonatkozólag majd az illetékes hatóság előtt fogjuk a cikkirót arra kérni, hogy rágalmozó állítását tényekkel igazolja.

Székelyudvarhelyi zálogkölcsön intézet és betéti pénztár Igazgatósága.

Egyházi élet.

Meghívó. Az udvarhelymegyei ref. általános egyházi értekezlet 1902. április 30-án a székelykereszturi egyházközségben tartja évi rendes közgyűlést, melyre az érdeklődőket keresztényi tisztelettel meghívjuk. Fargysorozat: 1. Reggel 8 órakor a város alsó végén két világi védnök és egyházmegyei főgondnok üdvözlése, fel 9 órakor az elnökség és az egyházmegye esperesének fogadása a vasutnál. 2. 9 órakor igazgató választmányi gyűlés az egyház tanács-termében. 3. fel 10 órakor templomozás, végzik Mester János mátsfalvi és Csia Kálmán etédi lelkészek; énekelnek a tanítóképzedei ref. növendékek és a kereszturi fiókkör értekezleti dalárdája. 4. Megnyitó, tartja dr Gyarmathy Dezső elnök és gondnok. 5. Jelentés az értekezlet egy évi működéséről, előterjeszti Lajos János bögözi lelkész, titkár. 6. Felolvasás „A világteremtés és bibliá“-ról, tartja Péter Károly alsósófalvi lelkész, egyházm. főjegyző. 7. Igazgató választmány előterjesztése a zsinati tárgyak előkészítése és a diaszpórákban élő hivek vallásos nevelése érdekében. 8. Hegyi Péter h.-sz.-mártoni pap felolvas az egyházjog köréből. 9. Az igazgató választmányban két tagsági hely betöltése. 10. A jövő közgyűlés helyének és idejének meghatározása. 11. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg egy héttel elnökhöz beküldendőek. 12. Este 6 órakor társas estély, külön programmal. Jegyzés. Azon tagtársak és résztvevők, kik az nap haza nem mehetnek, elszállásolási igényeket, kik pedig közebében akarnak résztvenni (ára 3 korona) jelentsék be a székelykereszturi lelkésznek és Belle László kereszturi tanárnak április 25-ig. Bod Károly, egyh. elnök. Lajos János, egyh. titkár.

Protestans esték. Ma, április 13-án délután 5 órakor lesz a helybeli reformátusok ez évszabban utolsó felolvasó- és szavaló összejövetele, a református collegium tornacsarnokában, a következő programmal: A gyülekezet éneke. Szavalat, dr Fodor Boldizsár által. A vegyeskar éneke. A

nők, a vallás tükrében. Előadó: Bod Károly. A vegyeskar éneke. „A szegény asszony könyve“. Szavalja: Benedek Aladár. Berekesztő beszéd és a gyülekezet éneke.

Szent-Antal estély. A bezáró szent-Antal estély e hó 15-én, kedden este fél 8 óraker a r. kath. főgymn. disztermében lesz. Rendezi a szent-Antal estély kezdeményezőivel az elnökség. Az estély műsora: 1. Ének szent-Antalhoz. 2. Szent Longimusz. Szavalja Daróczi Erzs. 3. Morascher Hugó zenetanár harmonium kíséret mellett hegedű. 4. Szaval Jánosy Béla főgymn. tanuló. 5. Szent Bernárd könyörgése. Harmonium kísérete mellett énekl Miklósi Róza. 6. Beszámoló. 7. Ének. Salve Regina. Helyárok I—II. sor 50 fillér. III—IV. 40 f, V—VI. 30 f, VII—XII 20 f, állóhely 10 fillér. Jegyek előre válthatók Tamás Péternétől.

Színészet.

E hó 5-étől 12-éig terjedőleg a következő darabok voltak műsoron: Szombaton „San-Toy“, kínai daljáték ment. Meséjében hiába keresünk egységet és összefüggést, de kárpótól melodikus zenéjének különös zamataja. Vasárnap délután „A bor“ adatott, mely darabot már multkor ismer tettük; este pedig „Az árendás zsidó“ került színre, mely nem tévesztette el hatását. Hétfőn Briouxnak „A vörös talár“ című színműve mutatott be. Nem tagadható ugyan, hogy e műben van sok olyan elem, mely a legnagyobb színpadi hatás erejével bír, de maga az alaptétel, melyen az egész darab felépül és mely azt tendenciósussá teszi, végkövetkezményeiben kegyetlen és minden emberi érzést kizáró, ad absurdum van víve és sok tekintetben visszatetsztést szül. Kedden „A Gésák“ került előadásra. Szerdán Schiller Frigyesnek „A haramiák“ című 5 felvonásos színművénel alkalma volt a közönségnek tapasztalnia, hogy egy igazán kiváló drámai mű, mely nemesítő hatással van az ember egész lelkületére és fantáziájára. A csütörtöki estét Bugh Mártonnak „New-York szépe“ című táncoperettje töltötte be. Ha nem lenne az a szép zenéje, a mivel tényleg bír, semmi becsé nem volna a darabnak, mert a tartalom érdekességének minden hiánya és a mellett frivolitás jellemzi azt. Pénteken „A görög rabszolgát“ láttuk. Szintén a következő recept szerint készült: mesészövés = 0.01; táncfinomabb élez = 0.001; frivolitás 1.00; 2.00. Ha már most az eddigelé színre került összes darabokat szemügyre vesszük, azt tapasztaljuk, hogy egy-két színművet kivéve, alig volt valami változatosság a műsorbán. Népszínmű és operett; operett és népszínmű, így következtek a darabok egymásután. Nem volt alkalmunk egyetlenegy jó, szellemes és kiváló vigjátékot is láthatni. A társulat egyes erőit illetőleg a helyszűke miatt ezuttal is csak összefoglaló itéletet mondunk. A mit a női szereplőkről a multkor megjegyeztünk, azt nagyjában véve most is fenntartjuk, itt-ott azonban módosítva, sőt pótolva egyik-másik eszrevételünket. Így pl. Sz. Kendi Boriska méltán említhető, mint a társulatnak egyik legkiválóbb tagja. Sokoldalú erő. Turi Mariska dicséretére válik, hogy énekeinek jelességei mellett, különösen ügyel a játékok és mozdulatok diszkrét voltára. Vécsey Ilonában jó drámai erőt tanultunk ismerni. Sziklai Blanka alakításai törekvésre vallanak, de hangja nem elég biztos és szabatos, játéka pedig kissé színtelen. Koltay Szerénának a multkor nagyobb szerepkört szántunk, de az utóbbi alakításai alapján úgy véljük, hogy ez idő szerint még nem igen birkózik meg művészibb kvalitásokat igénylő feladattal. A kardalosnők egyik-másika, diszkrét lehetne a ruhaviseletnél. A férfi szereplők közül a legsokoldalubban színműben, komikumban egyaránt kitünő tehetségű Heltay Jenő, ugyszintén Szabados Sándor is. Tábori Emil jó komikus. Derék Antalnak volt egy pár nagyon szép alakítása s ugy ezekkel, mint a teljesen új társulat nagy gonddal való sikeres betanításával bőven kiérdemelte elismerésünket. Szitay László nagyjában jó, de tuzásokba is átmegey. Erdős Károly jó közepes tehetség. Szarvassy Jenő szép, erős s iskolázott bariton hanggal bír, de játéka nem elég kerekded. Pílisi Lajosnak jól sikerülnek a bohém alakok. Sarlay Kornél természetüen domborította ki szerepeit. Egyik-másik szereplőnek figyelmébe ajánljuk a szerep pontosabb betanulását.

Különfélek.

Édesanyám imakönyve.

Édesanyám imakönyve
Mennyi nehéz gondot látott,
Mikor abból imádkozó
Sóhajtása felém szállott.

S mennyi vigasztalást vegyit
Most is egy-egy fájó könybe . . .
Legyen áldott ezerszer is
Édesanyám imakönyve!

Fülei Sz. Lajos.

— **Uj tanfelügyelőnk.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sziklay P. Gyula temesvármegyei kir. segédtanfelügyelőt jelen minőségében áthelyezte vármegyénkbe és ezen tankerület oktatásügyeinek vezetésével megbizta.

— **Április 11-ét** városunk és vármegyénk tanintézetei s az összes hivatalok megünnepelték.

— **Eljegyzés.** Balázs János okl. szabász Brassóból eljegyezte Budik Katinkát, Budik László helybeli iparos polgártársunk leányát városukban.

— **Ujabb államsegély.** Széll Kálmán magyar királyi miniszterelnök, mint belügyminiszter, Hollaky Arthur főispán fölterjesztésére Homoród-Karácsonfalva község-, mint erkölcsi testületnek, az 1903. évtől számítandó, egymásután következő öt év alatt egyenlő részletekben törleszthető 20000 K (Huszezer korona) inségkölcsonnt engedélyezett és egyidejűleg a helybeli kir. adóhivatalt utasította, hogy főispánunk hivatalos nyugtájára fizesse ki.

— **Ministeri elismerés.** A földmivélsügyi miniszter Damokos Andor dr. vármegyénk alispánjának előterjesztésére Gál Imre szentkirályi tanítót, Sándor Gergely megyei utbiztoszt és Menyhárt János oláhfalvi körjegyzőt, az országos gazdasági munkás- és cselédségély pénztár részére való taggyűjtés körül a múlt évben kifejtett buzgalmukért egyenként 30—30 korona jutalomban részesítette. Vajha ezen elismerő jutalom másokat is hasonló buzgalomra serkentene.

— **Halálozás.** Özv. Rieger Henrikné, kir. adóhivatali ellenőrné, életének 83-ik, özvegyiségének 33-ik évében e hó 11-én elhunyt városunkban. Temetése ma d. u. 3 és fél óraker Jánosy Péter főgymn. tanár szentimreutcai lakásáról; holnap pedig engesztelő szentmiséldozat lesz d. e. 8 óraker a plebánia-templomban. Halálát Rieger János pénzügyi titkár, Rieger Imre áll. főgymn. tanár, mint fiai; Jánosy Péterné sz. Rieger Katalin, leánya; Jánosy Péter róm. kath. főgymn. tanár, mint veje; Jánosy Dezső, Beáta és Béla, mint unokái gyászolják.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** havi rendes közgyűlését — Hollaky Arthur főispán betegsége miatt — Damokos Andor dr. alispán elnöklése alatt e hó 9-én tartotta meg. Az előadók havi jelentéseit, Széll Kálmán miniszterelnök, Horánszky Nándor jelenlegi és Hegedüs Sándor volt kereskedelemügyi miniszterek köszönőiratát örvendetes tudomásul vették. Az ülés d. e. 10 óraker az elnök életével ért véget.

— **Téves híresztelések** forognak köz-szájon városunkban az ünnep harmadnapján megtartott Antál estélyből kifolyólag. Ugyanis — ellenőrizhetetlen forrásból — az a téves hír keletkezett, mintha Reviczky Etel k. a., az itt időző Micsey szintársulatának primadonnája, aki az estélyen szivességből közreműködött — fellépési díjt fogadott volna el a rendező bizottságtól. Utána járunk és meggyőződünk a téves hír alaptalanságáról s kijelenthetjük, hogy az nem felel meg a valóságnak. A kisasszony saját jószántából és Micsey igazgató szives engedelmével folytán énekelt Senger Gusztáv karnagy kísérete mellett. S miután mind a ketten színészegyesületi tagok és így annak szigorú szabályai kötelezik, már a működésre való fölkéréskor kijelentették a rendező bizottságnak, hogy csakis azon esetben működhetnek, ha a rendezőség az Országos Színész-Egyesület nyugdíj-alapjának a szabályszerű minimális összeget:

10—10 K, összesen tehát 20 koronát közvetlenül a nevezett egyesület pénztárához beküldeni hajlandó. A rendezőség a feltételt elfogadta s így ezek után csak a rosszakarat vádolhatja méltánytalanul a művésznőt és karmestert föllépési díj elfogadásával.

— **Dr Kovácsy Albert** ügyvédi irodáját e hó 24-től kezdve a Béthlen-utczában, az Ugron Gábor-féle telek tözsomszedságában fekvő Csépféle épület emelet részébe helyezi át.

— **Halálozás.** Parádi Kálmán, a kolozsvári református collegium derék tanára és az erdélyi ref. egyházkerület érdemes tanügyi előadója, apr. 7-én meghalt. E hó 9-én végbe ment temetésén a helybeli református collegium képviselőjében Bod K. tanár volt jelen és helyezett koszorút a már csak néhai jeles tanár koporsójára. Legyen áldott az igaznak emlékezete!

— **Ujjavítás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a ditrotölgyesi törvényhatósági közut 69—95. km. szakaszán levő 23 drb műtárgy építése helyreállítása 36379 K 74 f és egy kettős utkaparó ház építése 6384 K 40 f összeg erejéig engedélyeztetvén, a fent említett munkák kivitelének biztosítása czéljából az 1902. évi április hó 15-ik napjának d. e. 10 órájára a kir. állami építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik. Ajánlatok ápril hó 15-én d. e. 10 óráig a csikszeredai állam-építészeti hivatalhoz adandók be.

— **Életunt aggastyán.** Bartos József 65 éves, agyagfalvi lakos, csürében e hó 8-án d. e. 10 óra tájban felakasztotta magát.

— **A léczes székely halála.** Id. Csata Ferencz uram léczet szállított Gyergyó-Csomafalváról Székely-Udvarhelyfelé. A léczetel megrakott szekérral — tetejében ülve Csata uram — koczogtak az apró lovacskák s szerencsésen elértek Parajd község felső részéig. Ekkor valamitől talán megriadtak a lovacskák, mert befordították terhüket az utszéli sánczba. Csata uramat pedig eltemette a lécz; ott találták meghalva. A kenyeret-adó lécz okczta halálát.

— **Énlakán** az ifjusági dalkör husvét másodnapján este tánczczal egybekötött s igen szépen sikerült dalestélyt s egyszersmind zárünnepélyt rendezett, a miről e helyen is méltó megemlékezésünk. Müenekekkel tarkázott szavalatok és monologok után többen a „Czigány“ czimü népszínmüvet adták elő meglepő ügyességgel. A tiszta jövedelem 60 K. Csak üdvözölhetjük Nagy Ferencz tanítót, ezen ifjusági együletnek már régóta derék vezetőjét, mint a ki az énlaki ifjuság gazdag értelmi tehetőségét s szépre és jóra való hajlamát — szélesebb körben is több év óta ismert — ily meglepő eredményekben tudja feldolgozni. A vallás és közoktatásügyi miniszter nem rég adott kifejezést azon magas és üdvös czélu ohajtásának, vajha országszerte minél több ifjusági olvasó- és önképző egyület alakulna! E téren az énlaki ifjuság már a veteránok sorában áll. Csak tovább! Előrel!

— **A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége** e hó 20-án Budapesten fogja megtartani évi rendes közgyűlését.

— **Menyezeti javítás.** A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara tudatja, hogy a székelyudvarhelyi áll. kő- és agyagipari szakiskolánál szükséges menyezeti javítások 1169 K 72 f erejéig engedélyeztetvén, a fentemlített munka kivitelének biztosítása czéljából az 1902. évi április hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik.

— **Mátisfalva község ifjusága** f. év márczius hó 31-én az „Orgona-alap“ javára színelőadással egybekötött kosaras táncmulatságot rendezett. Színre került Lukácsy Sándor „Kósza Jutka“ cz. három felvonásos népszínmüve. Bevétel: 63 K 50 f; kiadás 29 K 46 f; tiszta jövedelem 34 K 04 f. Felülfizettek: Lajos János ref. lelkész

(Bögöz), özv. Palló Istvánné, Kányádi Imre 60—60 f, Kányádi Dénes (N.-Galambfalva), Lőrincz András tanító (Magyaros), id. Mester János (Fiatfalva) 40—40 f, Sándor Albert, Cserják Mózes, Lőrincz Gergely, Gábos János 20—20 f, ifj. Mester János lelkész 60 f, özv. Palló Imréné 80 f, Demeter Mózes 40 f, Konda Ferencz 10 fillért, fogadják e helyen is a Rendezőség köszönetét.

— **Nagyon fontos,** hogy felhívjuk a esz- és köszvényes betegek figyelmét a világhírű Zoltán-féle kenőcsre, melynek páratlan kitünő hatásáról ezer és ezer elismerő levél tesz tanuságot. Így pl. Laficzár ezredes, Zsendovits József kanonok, Dr Wégh Jánosné, Dr Richnavszky, Fodor Gábor, Stranzky bárónő, gróf Nyáry, gróf Keglevich, gróf Auersperg stb. fejezték ki köszönetüket és hálájukat e kitünő kenőcsért, mely őket régi esz- és köszvényes bajuktól megszabadította. Üvegje 2 K Zoltán B. gyógyszerárban Budapesten. Főraktár Székely-Udvarhelyen: Solymosy János és nagysolymosi Kocz Ármim gyógyszerárban.

— **Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott.** A Nyitrai Gazdasági Egyesület által a f. 1902. évben rendezendő XX. nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Béctől gyorsvonaton 2—3 órányi távolság) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután vagyis május hó 4-én délután és május hó 5-én fog megtartani. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lökeresedők szokták az érsekújvári lóvásárt fölkeresni. A múlt évben is 500 drb különféle használatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelhetők.

— **Adókiivetés.** Az 1902., 1903. és 1904. évekre szóló III-ad osztályu kereseti adó-, nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adójára és a bányá-adóra vonatkozó adókiszámítási javaslatokat feltüntető lajstromok közszemlére való kitétel czéljából az illető községek előljárásságainak és Székely-Udvarhely város polgármesterének megküldettek. A helybeli kir. adóhivatal székhelyén alakított adókiivető bizottság e hónap és május hó folyamán a következő sorrendben tárgyal: E hó 21-én: Dálya, Petek, Ége, Bágy, Szent-László, Ábrahámfalva, Vágás, Dobó és Béta; 22-én: Ders, Muzsna, Miklósfalva, Kányád, Jásfalva, Sándorfalva, Telekfalva, Kénos, Gyepes és Remete; 23-án: Homoród-Szent-Márton, Homoród-Keményfalva, Abásfalva, Lokod, Pálfalva, Kecset-Kisfalud és Firtosváralja; 24-én: Recsenyéd, H.-Szt.-Pál, Városfalva, H.-Szt.-Péter és Darócz; 25-én: H.-Oklánd, Karácsonfalva, H.-Ujfalu és Zsombor; 26-án: Lövéte és Bene; 28-án: Szentegyházás és Kápolnás-Oláhfaluk; 29-én: Füle, Bardocz, Olasztelek és Száldobos; 30-án: Felső-Rákos, Vargyas és H.-Almás; május hó 1-én: Oroszhegy, Tibód, Ülke és Szent-Tamás; 2-án: Korond és Felső-Sófalva; 3-án Parajd; 5-én: Alsó-Sófalva, Atyha, Szent-Király és Fancsal; 6-án: Kadicsfalva, Bögöz, Óczfalva, Mátisfalva, Magyaros, Agyagfalva és Décsfalva; 7-én: Farkaslaka, Malomfalva, Szentlélek, Bogárfalva, Sükő és Lengyelfalva; 9-én: Farczád, Hodgya, Bikafalva, Árvátfalva és Patakfalva; 10-én: Felső-Boldogasszonyfalva, Méréfalva, Fenyéd és K.-Keményfalva; 11-én: Bethlenfalva, Kis-Bacson, Bibarczfalva és Magyar-Hermány; 12-én: Zetelaka; 12-én és következő napján Székely-Udvarhely város adókötelezetteivel. A tárgyalások Székely-Udvarhelyt, a kir. pénzügyigazgatóságnál minden nap reggel 8 óraker kezdődnek és azokon minden adózó résztvehet.

— **Öngyilkosság.** Ülkei Antal volt községi adószedő, pénztárnok és anyakönyvvezető-helyettes e hó 10-én föbelötte magát Ülke községben.

A vármegyei pénztárak államosítása. A vármegyei pénztárakat (a házi és gyámpénztárt) állam 1903. januárjában veszi át kezelésbe. A belügyminiszteri rendelet tudatja az átvételről. A rendelet most érkezett meg vármegyénk-jét. Azt is tudatja a miniszter, hogy a megyei pénzügyigazgatósághoz, illetőleg adóhivatalhoz osztja be és felhívja az alispánt, hogy a helyes megoldás létrejövetelére végett már most folytasson tárgyalást a pénzügyigazgatósággal.

Kertészet.

A földhitelezés a gyümölcsstermelésért. A földhitelezés 1902-ben elhatározta, hogy esztendőn keresztül minden évben ötezer koronát ad át a földmívelésügyi kormány rendelkezésére, hogy a kiválóbb gyümölcsstermelőket és gyümölcsstermelőket megjutalmazza. Az elmúlt tíz évben 60-an nyertek az intézet adományából 600—200 koronás jutalmakat. Az intézet Darányi miniszternek a gyümölcsstermelés körül való tevékenysége elismerésére ismét 10 éven keresztül öt évenként 5000 koronát ajánlott föl. Darányi földmívelésügyi miniszter örömmel vette az intézet hazafias ajánlatát, melylyel ismét alkalom adatik, hogy a földmívelőket becsúgyó tevékenységre ösztönözzék.

Törvénytörvény.

Bűnügy tárgyalások. A helybeli kir. járásbírósnál a hó 3-án és 4-én a következő hivatalos üléseken tárgyalások voltak: Simény Ferencz kápolnásoláhfalvi közcsend elleni kihágás vádjára alól fölmentett. Szilágyi Albert dr. székelyudvarhelyi lakos amistanuzásra való rábírási vétsége iránti ügyében megszüntető határozat hozatott. Dakó János székelyudvarhelyi lakos közcsend elleni kihágásért 2 napi elzárásra és 10 K pénzbüntetésre ítéltetett. János ifj. oroszhegyi lakos lopás vétsége iránti ügyében 1 havi fogházra ítéltetett. Balázi Jánosné székelyudvarhelyi lakost pedig jogtalan tulajdonlás vétségeért 2 napi fogházra és 10 K pénzbüntetésre ítéltetett. Szász Ferencz (Rózsa közcsend elleni kihágás vádjára alól fölmentettek.

Gsarnok.

A vén székely.

János a vén székely,
Ki szerette a szeszt,
Egy pohár pálinkát
A torkán leereszt.
Még tölt egy pohárral
S ivó jókedvében,
Az eszéhez fordul
Tanácsért eképpen:
„Fő itélő mester
Rád bízom most magam!
Megengeded — ugy-e,
Hogy még ezt megigyam?”
Feleli az esze:
„Ismerlek tégedet;
No még ezt az egyet
Nem bánom hát lehet”.
De a mint megitta
Tölt megint s így kezdi:
„Ugy-e megengeded
Ezzel megszerezni?”
„Nem lehet, — kik az én
Tanácsommal élnek —
Ártana a többi
Már az egészségnek.
S ha még azt megiszod
Mely előtted fekszik,
Elmegyek hazulról
S csinálj a mit tetszik!!!

Kertész Albert.

Az álom.

— Irta: B. Mihály Bertalan. —

I.

A mint az ember a szobába tekintett, első pillanatra valami régi thémaju vászon jutott az eszébe. Ezt a benyomást valószínűbbé tette a csend meg az alakok szoborszerű mozdulatlansága...

Ketten voltak, egy férfi meg egy asszony, mindketten hófehér fürtökkel. A férfi szunyadt a divánon, az asszony olvasta lapját hintaszékében s arcán a leomló puha ránczok között olyanféle elégedetlenség látszott, amilyen a sorssal megalkudni nem tudó lelkek kifejezése. Ez az elégedetlenség különben a legtöbb hasonló koru asszonynak a sajátja, kik azt hiszik, hogy még korán vénültek, hogy a lelkük fiatalágát az asszony, gyenge test nem engedi érvényesülni. Hát ez naivság tőlük, az a legnagyobb mervben...

Idegesen — amennyire ereje engede — fordította a lapokat, egyiket a másik után s szinte felismerhető irigységgel állapodott meg a reklámok tarka oldalán. Ott, ahol a nő szépséget mesterségesen megcsináló sminkes csoportja állt hangzatos köntösbe öltöztetve. Papillota, Kinoin-Aluzinin, Lait de maintenon stb. S a mig homoru lencsében keresztül kibetűzte e neveket, a tulajdonságukat, a hatásukat érezte, hogy a vére kejes bizsergésben folyik a testében. Egy vágy szállta meg fiatal: lenni ujra; vele élni az új, moderu társadalommal, egy neveléses remény, hogy megtalálja az öregülés ellenszerét s sikerül majd kijátszani a sorsot. Hát bizony ez is naivság volt tőle.

Nem találta, keserűség fogta el s daczczal dobta el magától a lapot. Hátra hanyatlott a feje s tehetetlenségének tudatában kimerülve, vesztetni kezdte ébrenlétének józan symptomait.

Aztán elaludt, álmodott....

II.

Mit álmodott?.....

Azt mondják: az álom valószínűbbé teszi az ébrenlét legvalószínűbbé ideáit. Az olyan ideákat, amiket befejezni az emberi ész normális stádiumában nem képes, amelynek vége az emberi felfogáson messze túl van....

Amint elaludt, az arcára mosolygás költözött, merő ellentétjeül az előbbi szomorú kifejezésnek. Valami szépet álmodott.

Viruló szép asszony volt, házasságának első éveiben, a férje előkelő, gazdag. Vadászatra rándult le a férje a vidékre, ő meg egy premierre készült a szeretőjével, a kivel a férjét rendszeresen csálni szokta.

A szabónő öltöztette, egy másik a barna haját simította hátra divatos kontyba és hintette be kápráztató aranyporral. Ez volt a divat. A szalonba pedig a szeretője várt rá szivarozással ütvé agyon az öltözködési időt.

Végre készen volt, elindulhattak, a kocsi várta. Beültek, az uton folyton ölelgették egymást, bele is csókolt néhányszor a vállába, a dekoltált mellébe....

Mikor beléptek a páholyba, ezer látcsó irányult feléjük egyszerre s ő, az asszony nagy szemével leereszkedően simult végig a kíváncsiakon. Tehette, mert a legszebb asszonynak tartották.

A szeretője féltékeny lett, szólt:

— Ne nézzen másfelé, azt akarom, hogy örökké velem foglalkozzon.

— Ej, ne okoskodjék, otthon egyedül a magáé vagyok, itt a közönségé.

Másfelé nézett, aztán folytatta:

— Nézze az a kopasz ur, valami kiélt magánas, engedelmet kér, hogy ide jöhessen....

Nem folytathatta, felgördült a függöny, kezdődött a darab. Francia darab volt, olyan Lavedán-féle, nagyon is frivol..... Egy felette érdekes jelenet következett, a közönség a lélegzetét is visszafojtva figyelt. Éjjeli jelenet volt, a feleség hálószobájában... Voltak, kik nem bírták tovább nézni, kimentek a színházból. Ők is nagyon izgatottak voltak, a térdük egymáshoz ért. Ők sem bírták már, szorosan egymáshoz simulva indultak kifelé, amint a hangulatuk megkivánta.

A kocsihoz mentek...

— Hová?...

— Haza..... volt a válasz.

Beültek, leeresztették a függönyöket, az asszony érezte, hogy sir, a mellébe folyik a könnye. Mitől sirt?.. A kéjtől. S a férfi reszketett, amint megcsókolta.

A kocsin nagyot zökkent, megállott, otthon voltak. Ugyanakkor egy másik kocsi is állott meg. Szinte egyszerre szálltak ki. A férje volt, aki a kitűzött időnél hamarabb érkezett meg.

Az asszony elsikoltotta magát, a szeretője pedig visszaült a kocsi s elhajtott. A gyáva. Ő egyedül maradt a férjével.

— Eredj a szeretőd után, nem kellesz többé — kiáltotta menydörgő hangon.

Sirni, könnyörögni próbált, de mit sem használt, a férje brutalisan lökte el magától s bezárta az ajtót.

Egyedül maradt, maradt kinjával, a langyos ezüstszerű éjszakában.

Az éjszaka szépsége s a büne majdnem megölte.

III.

Fölebredt. Juj, hát ilyen a kor, ilyen a társadalom, az erkölcs. Az ő fiatalágában nem így volt.

Aztán ijedten tekintett a tükörbe s megnyugtatta a fehér haja, mi mindent nem adott volna most érte, a ránczaiért. Odament a még mindig nyugodtan alvó férjéhez, hozzá simult gyerekes félelemmel.....

Hivatalos rész.

Járványok. Udvarhelyvármegye alispánjától. 4902. és 5458—902, alisp. sz. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község elöljáróságának. Közhirrététel végett értesitem, hogy Székely-Keresztur község sertésállományában a sertésvész szörványosan, Parajd község lóállományában pedig a rühkór szörványosan felépén, az erre vonatkozó zárlatok elrendeltettek. Székely-Udvarhelyt, 1902. ápril 8-án Dr Damokos, alispán.

Köz-szemlére kitett számadás. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 4697—902. alisp. A három főszolgabírónak, Udvarhely város polgármesterének és valamennyi körjegyző urnak és a hivatalos lapnak. Közhirrététel végett értesitem, hogy a házi pénztári (államjavadalmasági) alap 1901. évi forgalmáról szerkesztett számadás az állandó választmány véleményével együtt a megyei házi pénztárnál 15 napi közszemlére kitétetett és azt az egyes adózó polgárok hivatalos órák alatt megtekinthetik és ellene irt idő alatt észrevételeiket megtehetik. Székely-Udvarhelyt, 1902. évi április hó 7-én. Dr Damokos, alispán.

Házalás eltöltése. Udvarhelyvármegye alispánjától. Másolat. 26., 24., 807—2902. B. M. számú körrendelet. Az osztrák kereskedelmi miniszternek a Lajta melletti Bruck város területén a házalás eltöltő rendelete közhirrételében tárgyában. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur közli.

velem, hogy vett értesülés szerint az oszták kereskedelmi miniszter ur az oszták belügy- és pénzügyminiszter urakkal egyetértőleg a Lajta melletti Bruck város területén a házalást — a kedvezményben részesített vidékek lakói jogainak épségben tartása mellett folyó évi márczius hó 1-től eltiltotta. Miről (a czimet) közhirrététel végett értesitem. Budapesten, 1902. évi márczius hó 13-án. A miniszter meghagyásából: Dr Sélley s. k., miniszteri tanácsos.

Elveszett marhalevelek. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 4480—902. alisp. Valamennyi község előjáróságának. Közhirrététel végett értesitem, hogy Gyergyó-Borszék község részére mult évi november hó 14-én 93801—94000 nyilván tartási számmal és a vármegye pecsétjével ellátott 100 drb 20 és 100 drb 12 filléres marhalevél úrlap küldtén ki posta útján, ezek az úrlapok postai kezelés közben elvesztek. Székely-Udvarhely, 1902. évi április hó 3-án. Dr Damokos, alispán.

Phylloxera-zárlat. Másolat. Magy. kir. földmívelésügyi miniszter, 6884. szám. VIII. Udvarhelyvármegye közönségének Székely-Udvarhely. A dicsőszentmártoni kir. szőlészeti és borászati felügyelőnek f. évi június hó 8-án 23-ik szám alatt kelt jelentése szerint a székelykereszturi járásba tartozó Székely-Keresztur község — szőleiben a phylloxera jelenléte megállapítván, e rovar elhurezoltságának megakadályozása czéljából ezennel következőket rendelem: 1. A nevezett község határában levő összes szőlőterület (esetleg kertek is, melyekben egyes szőlőtőkék állanak) zár alá helyeztetik. 2. A szőlővesszőnek és a használt szőlőkarónak a község határában kívül eső községekkel való forgalmára nézve a szőlővesszők és használt szőlőkarók forgalmának szabályozása tárgyában 1892. évi december hó 20-án kelt 70600 sz. alatt kiadott rendelet határozatai irányadók. 3. A szőlőnövény minden egyéb alkatrészeinek (a szőlőfürt kivételével), továbbá szőlőlevélbe csomagolt bármilyen tárgyakra a zár alá vett község határából való kivitele szigorúan tiltatik. 4. Ezen intézkedésről a szomszéd községek kihirdetés útján azonnal értesítendő, a szőlőbirtokosok egyuttal figyelmeztetendő, hogy a zárlat alá vett községben foglalkozó szőlőmunkásokat szőleikben alkalmazni óvakodjanak — mert ezek ruháikon, de főleg szerszámaikon, a szabad szemmel nem igen látható rovar könnyen elhurezolhatják még az egészséges szőlőkbé is. 5. A jelen rendelet ellen az abban kiszabott büntetés alá esnek. Utasítom a vármegye közönségét, hogy a tett intézkedésről, nevezetesen a zárlatnak fogantatásáról ide azonnal jelentést tegyen. Budapesten, 1902. márcz. 17-én. A miniszter meghagyásából: Doboka Lajos s. k., miniszteri tanácsos.

Közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő ur!

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről alkotott 1894. évi XXII. t. cz. 51. §-a, a gazdaközönség érdekében nagyon helyesen intézkedik, hogy arankamentes lóhere és luzerna magvakat termelés czéljából forgalomba hozni tilos s ezen tilalom áthágói a hivatkozott törvény 94. §-ának k) pontja értelmében büntetendők.

A törvényhozás ezt az üdvös törvényt meghozta, de — úgy látszik — Székely-Keresztur rendőrsége még a törvényről tudomással sem bír, mert ha birna, akkor élne törvényadta jogával és ellenőrizné, hogy a kiszáradt liter számra a heti vásárokon az arankával vegyes lóhere magot ne árulják. A rendőrségnek ezen indolentiájából a gazdaközönségre sokkal több kár háramlik, mint a mennyi haszna van annak a kiszáradt, a ki arankás lóhere magvat forgalomba hozta. De másfelől megnehezíti a községi előjáróknak teendőit,

* Az e rovatban megjelent közleményeket díjtalanul közöljük, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

mert a hivatkozott törvény és § értelmében az előjáróság köteles az arankairtást ellenőrizni s ha ezt a termelő elmulasztja, az ő költségén köteles teljesíteni.

Éppen ezért nagyon kívánatos volna, ha Székely-Keresztur rendőrsége egy kevés figyelmet fordítana arra, hogy aranka mentességet igazoló okmánnyal és ólomzárral el nem látott lóhere magvat a kiszáradt üzletszerűleg forgalomba ne hozzanak, mert ez a termelőkre nézve is nagy hátránnyal jár s nemzetgazdasági szempontból óriási kárt okoz, mivel az aranka ezen a vidéken annyira el van szaporodva, hogy annak kiirtása majdnem lehetetlenné vált.

Hogy gyanu se férjen ahoz, hogy a kereskedők érdekében szólaltam fel, elvárom a székelykereszturi rendőrségtől, hogy a kereskedőket éppen úgy ellenfogja őrizni, hogy ólomzárral ellátott luzerna és lóhere magvakat áruljanak, mint a termelő kiszáradtakat.

Kereszturi.

Szerkesztői üzenetek.

N. S. Rákospalota. A kívánt számokat elküldöttük. A szünetelés azért volt, mert egyideig elvitette innen a lapot s elutazását a kiadóhivatallal nem tudatta.

S. A. Nagy-Solymos. Igen örvendünk, hogy éppen a legalkalmasabb pillanatban ragadott tollat székely népünk egyik fontos gazdasági termékének okszerű megvédelmezése czéljából. Ne „ritkán“, hanem mentől gyakrabban legyen szerencsénk. A gyakorlati s főképp szakemberek tapasztalatait mindenkor nagyra becsüljük és ha esetleg fáradságunkba kerülne is egyesek eszméinek földolgozása, — a mi önnel szemben ki van zárva — még akkor is szívesen fogadjuk a közérdekű, hasznos dolgozatokat. Azt szeretnők látni, hogy Sz. Á., S. F., K. B. b., Gy. E., D. L., U. J. és több országos hirt szerzett tekintélyes földbirtokosaink ne csak modern gazdálkodásukban járjanak elől s ne mindig országos névre törekedjenek, hanem igen fontos és irányadóra hivatott véleményüket, tudásukat közvetlen vármegyénk földmívelő népének is lapunk hasábjain időnkint javára fordítsák. A „Székely-Udvarhely“ hasábjain bármely közérdekű ügyben nyitva és rendelkezésükre állanak. Szóljának meg tehát vezető férfaink itthon, saját vármegyéjükben is. A székely kérdés széles kerete most erre különösen bő alkalmat kínál. Náluk nélkül félszeg a közvélemény. A népek szüksége van a vezető és kenyeretadó birtokosokra s viszont ők sem lehetnek meg értelmes, józan gondolkozású földmívelők nélkül. Előre tehát! Halljuk a vezető szerepre hivatott birtokosság véleményét is! A peronosporáról szóló cikkeljyt jövő számunkban közöljük. Köszönet és szives üdvözlét!

Apró hirdetések.

rovatban minden szót 4 filléért, vastagabb betűvel 8 filléért közöl a kiadóhivatal.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Fernengel Gyulánál kaphatók.

Kitünő minőségű friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György czukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Boreladás. Balavásári és küküllőmenti finom, valódi új és ó-asztali borok kaphatók — 17—20 forintjával 1 hecto, 500 hectoliterig — Balavásáron Dr Hersch Jakabnál. 3—10

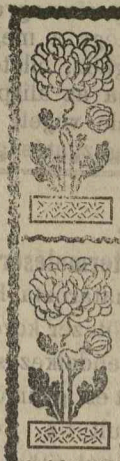
A Gergely Ferencz fürdője haszonbérbe adó ez év ápril 24-től, egy vagy több évre. Értekezni lehet a tulajdonosnál ápril hó 20-áig.

Kiadó lakás 2 szoba, 1 konyha április hó 24-től. Értekezhetni lehet Rudnyák Péternél Alsó-Kossuth-utca.

Izletes jó házikosztot tiszta ki mellett egy saját házában, mint onnan való kihordásra jutányos ár mellett ajánl: Bodrogi Györgyné Székely-Udvarhelyt (Vár-utca.)

Jó szakácsnőt és gyermekek mellé egy megbízható leányt, vagy asszonyt keres Oberth József gyógyszerész Medgyesen.

Hirdetések.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS.

Horgony-Pain-Expel

egy régi kipróbált háziszor, a mely mint 33 év óta megbízható bedörzsölő kalmaztatik küszvényél, csúznál és meg

Intés. Silányabb utánzatok miatt láskor óvatosak legyünk a eredeti üvegeket dobozokban a védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 a legtöbb gyógyszerárban kapható. Török József, gyógyszerész Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Raktár: Nagysolymosi (Köncz Ármint) szertára Székely-Udvarhelyt.

Állattenyésztő gazdák figyelmébe.

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület“ Nagy-Enyeden, 1902. május hó

Tenyészállat kiállítás rendez.

Dijazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi tehének, tenyésztehének és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinzgauai fajtánál: éves bikák, tehének és üszök.
- III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyésztehének.
- IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 50 különböző díj 1000 K értékben.

Bejelentések intézendők Székelyhídy gazdasági egyesületi titkár urhoz Nagy-Enyeden hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítható nyerhető.

Épület- és bútorasztalos

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparképző munkálatokat elvállalok, így jutányos áron és szolid kivitelben készítek szoba- és konyhai berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületpádolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését különösen ajánlom remek művi íróasztalaimat, könyv- és irományállványaimat.

Községi jegyzői és bírói irodák teljes berendezéséért Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját házában.)

46—53 BIRÓ FERENCZ

1902. évi

KEGYELET

disztemetkezési intézet
Szekely-Udvarhelyt, a Fötéren,

Barcsay Karoly

divatüzletével egybekötve.
Temetkezéseket úgy helyben, mint
idéken legpontosabban, a legegyszerűbb-
ol a legdiszesebb kivitelig eszközöl.
Templomok, kápolnák és termek,
ot egész udvarok gyászavonását is el-
állítja. Hullákat exhumáltat s bárhonnan
szállítat. Raktárt tart fa- és érc-
koporsókból, szemfedelek-, párnák-, sza-
koporsók-, és egyéb gyászkelekből min-
dig nagy választékot. Uj gyászkozik
fényes felszerelésekkel, testörök s az
összes temetési személyzet ruházata tel-
esen magyar. Főelve: olesó és pontos
kiszolgálás. 13-52

költségek erejéig Bardoczon alperesnél leendő esz-
közlésére 1902. évi április hó 26-ik napjának dél-
előtti 9 órája határidőtől kitzetetik és ahhoz a venni
szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107.
és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul
is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi
LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is
elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. márczius hó 20-án.
POLLÁK IGNÁCZ,
kir. bir. végrehajtó.

Opendorfi répamag és angol perjefümag.

Mélyen tisztelt háziasszony!

Bátorkodom becses tudomására hozni, hogy a
az elismert legjobb minőségű
aradi lisztelkből

állandó nagy raktárt tartok, valamint a fűszerszakmába
vágó összes aruk nagy választékban vannak raktáron,
ugyszintén mindennemű gazdasági- és veteménymagvak a
legolcsóbb árak szerint számíttatnak.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok
teljes tisztelettel:

Tibád Ignác.

52-5

Szolid és pontos kiszolgálás.

Államilag ólmozott lóhere- és luczernamagvak.

Mindennemű áruk a legolcsóbb napi árakon.

A női szépség

elérésére, tökéletesíté-
sére és fentartására
legkitünőbb és legbiz-
tosabb a

FÖLDES-féle

MARGIT-KRÉM,

ely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem
tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.
Törvényesen védve.

Ezen világhírű arczkenőcs
pár nap alatt eltávolít
szepit, májfoltot, patta-
nást, bőrtakát (Mieesser)
és minden más bőrbajt.
Kisimítja a ráncokat, re-
dőköt, himlőhelyeket és az
arczot fehérré, simává
és üdévé varázsolja.
Legkitünőbb óvszer a nap
és szél befolyása ellen.

Arat kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit
szappan (3 féle színben) 1.20 kor., Margit szappan
70 fill., Margit fogpép (Zahnpasta) 1 kor., Margit
arozviz 1 kor.

A közönség megtévesztését célzó utánzatoktól
óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése
után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.

apható minden gyógyszertárban, drogeriában és
illatszer kereskedésben.

Főraktár: Székely-Udvar-
helyt Kocz Armin,
Solymossy János
gyógyszertárakban.

1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
os iparky a Budapest VII. kerületi kir. járásbírósnak
nyos árú. évi Sp. V. 9941. számú végzése követke-
zvényben dr Majer Sándor budapesti ügyvéd által
épületviselt Haldek Ignác budapesti cég javára
szerelésért ha Andor bardoczi lakos ellen 248 K. 77
ztalaima. hátralék s jár. erejéig 1901. évi január hó
-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján
ndezése foglalt és 2400 koronára becsült következő in-
óságok, u. m.: 8 vörös-tarka ökor nyilvános
árverésen eladatnak.

Mely árverésnek Zoklándi kir. járásbírósnak
1902-ik évi V. 1421. számú végzése folytán 248
kor. 77 fill. hátralék tökéketelés, ennek 1901.
évi október hó 24. napjától járó 5 százalékos
kamatai, egyharmad százalék váltódij és eddig
összesen 39 koronában bíróság már megállapított

Egyedül valódi angol Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.
Az üvegek fnszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen
hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban, enyhíti a
hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyó-
gyítja a legrégebb bajokat. 2. Kitünő hatása van a torokgyulladás, rekedtség
és a többi torokajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyó-
gyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szaggatásokat a testben. 5. Szeliden
mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, meg-
szabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az atvégyat s az
emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szá-
rothadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fel-
büfögést, a száznak s a gyomornak büzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógy-
hatással bír a sebekre, uj és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak,
megfagyott s megégett tagokra, rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb.
esetében megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájdalmat
stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hami-
sitástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. karto-
nokban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg
4 korona. Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel.
Sztéküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és
majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs
használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél
utólérhetetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű
mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, to-
vábbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílásokok, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-
evesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.:
üveg, szálka, homok tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinöves, képződmény,
karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgülyés, a lábna közben tör-
tént kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi ki-
sebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag
az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal
együtt 3 korona 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek minden-
kit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe
be van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Órangyal-
Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulhatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve,
sőt ellenkezőleg, minél régibb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a
forrás, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segitenek és ered-
ményel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy
használatul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett tel-
jesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshető-
ségre készenlében kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelet
magan viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és czimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Órangyal-gyógyszertár“ Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn
mellett. Központi raktár Budapesten Török F. gyógyszertárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógy-
tárában és Bécsben Hradý L. gyógytárában.

Vidéki megbízások is a leggyorsabban teljesíttetnek.

Egyszerű levélben megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozási adatok.

Szolid és felelősség melletti munka.

Építések, építkezéseket és tervezéseket, valamint költségelőirányzatokat teljesen szakzerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal 46-52

Vladár Ferencz

építő vállalkozó Székely-Udvarhelyt, Szombafalvi-utca, saját házában.

Jutányos árak.

Templomjavításokat, oltártervezeteket s minden eszkmába vágó dolgokat pontosan elkészít.

Hazai ipar! Szolid munka! Olesó ár!

ALBERT PÉTER

kovács-mester

Székely-Udvarhelyt, Kossuth-u. 74.

Allandó raktart tart legjobban elkészített és legkülönbözőbb kivitelű modern

KOCSIKBÓL.

Használt kocsikat becserél, vagy kijavít a legpontosabban, szolid kivitelben és olesó árak mellett.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek

2 1/2 egész 12 l. erővel, szálmakazalozók, loheré-cseplők, tiszított-rosták, konkolozók, kaszáló- és arató-gépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

Legjobb sorvetőgép, szecska-vágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, öntő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes dirizsárak kiadható ingyen és bérmentve kitérők.

Lincolni törzsszárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapesti Váci körút 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Az „Oroszlánhoz” Székely-Udvarhelyt.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

FÜSZERKERESKEDEST

nyitottam. A fűszerszakmába vágó összes áruk, a legkitünőbb minőségű aradi lisztek minden számban.

Finomított cukor, kávé, rizs, kásák, mindennemű gazdasági- és veteménymagvak, államilag ölmozott arankamentes loheré-, luczerna-, obendorfi répvagvak. Az idény beáltával zöld főzelékek, u. m.: saláta, karfiol, zöld bab stb., stb. a legolesóbb napi áron.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok kitünő tisztelettel:

SZABADY JÁNOS.

2-12

Kitünő minőségű áru a jelszavam.

B

Grünwald Albert butorkereskedő Brassó, Kapu-u. 47-49. Legnagyobb butorraktár a Reinhart Fülöp aradi butorgyáros hírneves készítményei gyári árakon.

U

30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több uriszoba barock, renaissance, secessió és ónémet stílusban állandóan raktáron vannak.

T

Nagy választék szalon- és futó szőnyegekben. Párisi, berlini, brüsseli stb. selyem, peluche szövetekben.

O

Kezeskedik kitünő minőségű, rendkívüli olesó árak mellett. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

R

52-45

Figaro Sec a legjobb pezsgő!

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1902. Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.